

X SPRAWOZDANIE
DYREKCJI
KURSÓW WYŻSZYCH DLA KOBIET

IM. A. BARANIECKIEGO

za rok szkolny 1908/9, istnienia kursów XLI.

W KRAKOWIE 1909.

X SPRAWOZDANIE

DYREKCJI

KURSÓW WYŻSZYCH DLA KOBIET

IM. A. BARANIECKIEGO

za rok szkolny 1908/9, istnienia kursów XLI.

W KRAKOWIE 1909.

X ZPRAWOZDANIE

DYREKCJI

KURSÓW WYŻSZYCH DLA KOBIEC

IM. A. BARANIECKIEGO

za rok szkolny 1928/9 (zobacz rozdział III)

Nakładem Kursów wyższych im. A. Baranieckiego.
Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, pod zarządem J. Filipowskiego.

1. Zarząd i ciało nauczające.

Kuratorya

z ramienia Sekcyi Szkolnej Rady miejskiej.

Dr. E. Bandrowski, dyr. szkoły przemysłowej.

Dr. J. Nowak, prof. Uniwersytetu.

Dr. Wł. Wasung, prof. gimn.

Dyrekcya.

Dr. J. Rostafiński, prof. Uniw., Dyrektor.

A. Szarłowski, radca szkolny, przewodniczący wydziału literackiego.

Dr. L. Marchlewski, prof. Uniw., przewodniczący wydziału przyrodniczego.

Jacek Malczewski, kierownik wydziału artystycznego.

Sekretarka.

Helena Tomaszewska.

Profesorowie.

A. Cybulski, sekr. Akad. Sztuk Pięk., wykładał historję sztuki;

Dr. N. Cybulski, prof. Uniw. i czł. Akademii, wykładał fizyologję;

M. Dubiecki, wykładał literaturę polską do epoki romantyzmu;

Dr. S. Droba, doc. Uniw. Jag., wykładał higienę;

J. Jakóbiec, prof. gimn., wykładał psychologję i pedagogję;

Dr. L. Kolankowski, wykładał historję polską;

Ks. K. Kudasiewicz, wykładał etykę i historję kościoła;

Dr. A. Krzyżanowski, wykładał ekonomję polityczną;

Dr. J. Łoś, prof. Uniw., czł. Akademii, wykładał historję języka polskiego;

Dr. L. Marchlewski, prof. Uniw., czł. Akademii, wykładał chemię;

- Dr. A. Mazanowski, prof. gimn., wykładał literaturę polską XIX w.;
- L. Piccard, radca szkolny, artysta malarz, wykładał perspektywę;
- Dr. J. Rostafiński, prof. Uniw., czł. Akademii, wykładał o zjawiskach życia oraz botanikę;
- Dr. L. Rydel, wykładał literaturę powszechną;
- J. Siedlecki, udzielał lekcji rysunków;
- Dr. M. Siedlecki, prof. Uniw., czł. Akademii, wykładał biologię;
- L. Silbermann, prof. szkoły przemysłowej, wykładał matematykę;
- St. Smreczyński, prof. gimn., wykładał zoologię;
- Dr. M. Straszewski, prof. Uniw., wykładał historię filozofii;
- A. Szarłowski, radca szkolny, wykładał historię powszechną, historię konstytucjonalizmu oraz geografję kolo-nialną;
- W. Wodzinowski, artysta malarz, udzielał lekcji malarstwa;
- Dr. K. Wójcik, asyst. Uniw. Jag., wykładał geologię;
- Dr. K. Zakrzewski, doc. Uniw. Jag., wykładał fizykę;
- Dr. M. Żmigrodzki, bibliotekarz, wykładał o zabytkach i pamiątkach narodowych polskich.
- Oprócz tych, planem objętych przedmiotów, wykładał łacinę prof. Dr. W. Krajewski.

2. Uczenie.

A. Spis uczenic zwyczajnych wydziałów naukowych.

Litera E położona po nazwisku oznacza, że uczenica przybyła na Kursa z prywatnej edukacji i składała egzamin. Litera N po nazwisku oznacza, że uczenica, nie wysłuchawszy I kursu, zapisała się od razu na kurs II.

W następnych ośmiu kolumnach znak I oznacza, że uczenica słuchała w danem półroczu wykładów na oznaczonym wydziale i kursie.

W kolumnie pierwszej egzaminów litera s oznacza, że uczenica składała egzamina, w kolumnie drugiej znaki I i II, że otrzymała świadectwo z ukończenia pierwszego, drugiego lub obu kursów, a znak P, że otrzymała dyplom.

	I półrocze				II półrocze				Egzamina	
	kurs				kurs				składa	zdała
	literacki		przyrod.		literacki		przyrod.			
	I	II	I	II	I	II	I	II		
1. Belcikowska Anna	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Beringerówna Anna E. N.	—	I	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Boratyńska Helena	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
4. Borowska Helena	—	I	—	I	—	I	—	I	—	III II PP ¹⁾
5. Brzoskówna Zofia	I	—	—	—	I	—	—	—	—	I
6. Bujalska Janina	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
7. Bujalska Pelagia	—	I	—	—	—	I	—	—	—	I II P
8. Buszczyńska Marya	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
9. Bystrzanowska Janina N.	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
10. Chlebusówna Marya	—	I	—	—	—	I	—	—	—	—
11. Czerny-Szwarcenberg Zofia	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II P
12. Dergimanówna Alina	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II P
13. Domagalska Józefa	—	I	—	—	—	I	—	—	—	—
14. Dziewulska Aniela	—	I	—	—	—	—	—	—	—	—
15. Freilichówna Dorota	I	—	—	—	I	—	—	—	—	I
16. Gaszyńska Anna E.	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Gaszyńska Józefa E.	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Gierlachówna Helena	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
19. Giżycka Olimpia E.	I	—	—	—	I	—	I	—	—	—
20. Glużyńska Marya	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
21. Gniazdowska Wanda	—	I	—	I	—	I	—	I	s	—
22. Gołębiowska Jadwiga	—	—	—	I	—	—	—	—	I	s
23. Gutkowska Zofia	—	I	—	—	—	I	—	—	s	I
24. Hniłkówna Róża	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II P
25. Horwattówna Aleksandra	—	—	I	—	—	—	I	—	—	—
26. Indycka Wincenta	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
27. Jankowska Marya	—	I	—	—	—	I	—	—	s	I
28. Jarzębowska Marya	I	—	—	—	I	—	—	—	—	I
29. Jeśmanówna Gabryela	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
30. Jezierska Izabella	I	—	—	—	I	—	—	—	—	I
31. Jodłowska Helena	—	I	—	—	—	I	—	—	—	I II P
32. Jonszerówna Kamilla N.	—	I	—	—	—	—	—	—	—	—
33. Junien-Sarnecka Helena E. N.	—	—	—	—	—	I	—	—	s	—
34. Junien-Sarnecka Małgorzata E. N.	—	—	—	—	—	I	—	—	s	—
35. Kalinowska Michalina	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
36. Kłokocka Marya	I	—	—	—	I	—	—	—	—	I
37. Knollówna Joanna	—	—	—	I	—	—	—	I	s	—
38. Kobierzycka Marya	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II P
39. Konopacka Zofia	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
40. Korewianka Helena	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
41. Korewianka Marya	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
42. Korkozowiczówna Marya	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
43. Kowalewska Wacława	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—

¹⁾ Zapisala się wspólnie na oba wydziały naukowe i z obu zdała wszystkie egzamina.

	I półrocze				II półrocze				Egzamina	
	kurs				kurs				składa	zdała
	literacki		przyrod.		literacki		przyrod.			
	I	II	I	II	I	II	I	II		
44. Kowalewska Zofia	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
45. Kowalska Karolina N.	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II
46. Kowalska Marya N.	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II
47. Langmanówna Janina E.	I	—	I	—	I	—	I	—	—	I
48. Leśnikowska Stanisława	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II P
49. Lichtig Erna	I	—	—	—	I	—	—	—	—	I
50. Liebeskindówna Henryka	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
51. Lindenbaumówna Paulina	—	I	—	—	—	I	—	—	s	I
52. Lipska Honorata	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
53. Lubomeńska Helena	—	—	I	—	—	—	I	—	—	—
54. Marcinkowska Stanisława	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
55. Markiewiczówna Zofia	—	I	—	—	—	—	—	—	—	—
56. Marusińska Władysława	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57. Michałowska Julia	I	—	—	—	I	—	—	—	—	I
58. Misiaczkiewiczówna Wanda	—	—	—	—	I	—	—	—	—	—
59. Neuding Janina N.	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II
60. Nieciówna Jadwiga	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II P
61. Niemczynowiczówna Alina	—	I	—	—	—	—	—	—	s	—
62. Niemczynowiczówna Bronisława	—	—	—	I	—	—	—	I	s	—
63. Nowacka Janina	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—
64. Panczerzyńska Aldona	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
65. Papée Zofia	I	—	—	—	—	I	—	—	—	I
66. Perlińska Zofia N.	—	I	—	—	—	—	—	—	—	—
67. Piotrowska Janina	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
68. Policzkiewiczówna Kazimiera	I	—	—	—	—	I	—	—	s	—
69. Policzkiewiczówna Marya	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
70. Porazińska Janina	—	—	—	I	—	—	—	I	—	II
71. Rabek-Jemielewska Wiesława E.	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
72. Rauchdówna Marya	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II
73. Rewieńska Jadwiga	—	I	—	—	—	I	—	—	—	I II P
74. Rosnowska Zofia	—	I	—	—	—	I	—	—	s	—
75. Rzeczycka Jadwiga	—	I	—	—	—	I	—	—	—	I II P
76. Scharmachówna Kazimiera	—	—	—	I	—	—	—	I	s	—
77. Schmelkesówna Sara	—	I	—	—	—	I	—	—	s	I
78. Sierodzka Julia	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II P
79. Skniderówna Zofia	—	—	—	—	—	—	—	I	s	I
80. Śliwowska Zofia E.	—	—	I	—	—	I	—	I	s	—
81. Słuszko-Ciapińska Marya	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II P
82. Staszewska Marya	—	I	—	—	—	I	—	—	—	I II P
83. Staszewska Stefania	—	I	—	—	—	I	I	—	—	II P
84. Stożkówna Marya	—	—	I	—	—	—	—	I	—	—
85. Szlachetkówna Janina	—	I	—	—	—	I	—	—	—	—
86. Szpakowska Janina E.	I	—	—	—	—	I	—	—	—	I
87. Taczanowska Gabriela	—	I	I	—	—	I	—	—	s	—
88. Tarczałowska Helena	—	I	—	I	—	—	—	I	s	—
89. Terlecka Julia	—	—	—	—	—	I	—	—	s	—
90. Thunówna Natalia	I	—	—	—	—	I	—	—	—	—

	I półrocze				II półrocze				Egzamina	
	kurs				kurs				składa	zdawa
	literacki		przyrod.		literacki		przyrod.			
	I	II	I	II	I	II	I	II		
91. Toczyłowska z Szukstów Jadwiga	—	—	—	I	—	—	—	I	s	—
92. Tomaszewska Zofia N.	—	I	—	—	—	I	—	—	—	—
93. Tylkówna Stefania	—	I	—	—	—	I	—	—	—	—
94. Tyszyńska Teresa	—	I	—	—	—	I	—	—	—	II P
95. Węglińska Oktawia	—	—	I	—	—	—	I	—	s	—
96. Wentzlówna Wanda	—	I	—	—	—	—	I	—	s	I
97. Winklerówna Wanda	I	—	—	—	I	—	—	—	—	I
98. Wiśnińska z Łosiów Ewelina	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
99. Wiśniewska Janina	—	—	I	—	—	—	—	—	s	—
100. Wiśniewska Marya	—	—	—	I	—	—	—	I	—	I II P
101. Wojewódzka Marya N.	—	I	—	I	—	I	—	—	—	II
102. Wróblewska Helena	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
103. Zieleniewska Anna N.	—	—	—	—	—	I	—	—	—	—
104. Zielińska Janina	I	—	—	—	I	—	—	—	—	I
105. Znamirowska Zofia	—	I	—	—	—	—	—	—	—	—
106. Zweig Helena	—	—	I	—	—	—	I	—	—	I
107. Żaboklicka Jadwiga E.	I	—	—	—	I	—	—	—	s	—
Razem	33	54	10	11	30	50	9	11		

Z pomiędzy tych uczenic było zatem z prywatnej edukacji 11 a 12 osób zapisało się od razu na kurs II, nie wysłuchawszy pierwszego.

B. Spis uczenic wydziału artystycznego.

R. oznacze lekcye rysunków; M. malarstwa; W. kurs rysunków wieczornych

W kolumnie odznaczeń I znaczy najwyższą nagrodę, t. j. list pochwalny, II uznanie za postęp, III wzmiankę pochlebną; w kolumnie egzaminów A złożony egzamin z anatomii artystycznej, P z perspektywnej, H. z historji sztuki.

	Przedmiot	Dawna	Nowa	Egzamina	Odznaczenia
1. Barabasówna	R.	—	I	—	—
2. Bielska Cezaryna	R. M.	I	—	P	—
3. Bojarska Irena	R.	—	I	—	III
4. Boziewiczówna Zofia	M.	—	I	—	—
5. Brodowiczówna Jadwiga	R.	I	—	—	—
6. Czaplińska Alina (s)	R. M. W.	I	—	H	—
7. Czupówna Zofia	R. M.	I	—	H	II III
8. Flakowiczówna Helena	R. M.	I	—	—	II

	Przedmiot	Dawna	Nowa	Egza- mina	Odzna- czenia
9. Gruszyna z Krzywieckich Walentyna	R. M. W.	I	—	P	—
10. Gulikówna Jadwiga	'M.	—	I	—	—
11. Kisielewska Wanda	M. R.	—	I	—	II
12. Konicówna Ada	R.	I	—	—	—
13. Krokiewiczówna Barbara	R. W.	—	I	—	—
14. Leszczyńska Marya	R.	—	I	—	—
15. Maliniakówna Sabina	R.	—	I	—	—
16. Marska Henryka	R. M.	I	—	—	—
17. Mogilnicka z Makarczyków Natalia	R. M. W.	—	I	—	III
18. Neufeldówna Stefania	R. W.	I	—	—	—
19. Petkunówna Marya	R.	I	—	—	—
20. Pfauówna Elza	R.	—	I	—	—
21. Pintnerówna Klementyna	R. M.	—	I	—	—
22. Pociaszanka Helena	R.	—	I	P	III
23. Popielecka Helena	R. M.	I	—	—	I
24. Rodziewiczówna Zofia	R. M. W.	—	I	P	—
25. Rumińska Natalia	R. M.	I	—	—	I
26. Śmiłowska Gustawa	R. M. W.	I	—	P	—
27. Stehlikówna Lucya	R. W.	I	—	—	—
28. Tałasiewiczówna Marya	R. M.	I	—	H	—
29. Tetmajerówna Jadwiga	R. M.	I	—	—	—
30. Wilkoszówna Helena	R.	—	I	—	—
31. Żyrkiewiczówna Anna	R.	I	—	—	—

C. Statystyka.

W roku szkolnym 1908/9 zapisało się na kursa ogółem 170 osób, a mianowicie:

uczenic zwyczajnych wydziałów naukowych	107
» wydziału artystycznego	31
» nadzwyczajnych ¹⁾	32

Razem . . . 170

¹⁾ Oprócz uczenic zwyczajnych, zapisanych na pewne przedmioty poza danym kursem i wydziałem.

	Wydział			
	literacki		przyrod.	
	I kurs	II	I kurs	II
Co do uczenie zwyczajnych to zapisało się w pierwszym półroczu . . .	33	54	10	11
z pomiędzy nich nie zapisało się na drugie półrocze	6	7	1	1
pozostało na drugie półrocze	27	47	9	10
przybyło na letnie półrocze	3	3	—	1
było w drugim półroczu	30	50	9	11

Co do uczenie wydziału artystycznego to z pomiędzy 31 zapisanych:

chodziło tylko na rysunki osób	14
» » na malarstwo	2
» na malarstwo i rysunki	15
Razem j. w.	31

Uczeni nadzwyczajni chodzili na następujące przedmioty:

	zimą	latem
biologia	—	2
botanika	1	1
chemia	3	3
filozofia	1	1
fizjologia	13	1
higiena	—	1
historja konstytucyonalizmu	1	—
historja polska	7	4
» powszechna	8	5
» sztuki	11	8
język polski	1	—
» łaciński	7	—
literatura polska	3	3
» » XIX w.	14	13
» powszechna	19	17
matematyka	2	2

psychologia	1	—
zabytki narodowe	4	2

Z pomiędzy 170 zapisanych osób było izraelitek 17, ewangeliczek 2, reszta katoliczek.

Te osoby co do pochodzenia rozdzielały się w następujący sposób:

	Zwycz.	Nadzw.	Artyst.	Razem
Galicja	34	19	20	73
Austria	—	1	—	1
Królestwo Polskie	32	4	7	43
Litwa	13	1	1	15
Wołyń, Podole, Ukraina	18	1	2	21
Inne gub. ces. ros.	7	3	1	11
Zabór pruski	3	3	—	6
Razem	107	32	31	170

Sekcyja szkolna zwolniła od czesnego na wydziałach naukowych 4 uczenie zwyczajnych w całości, a 3 w połowie na przeciąg całego roku, zaś w drugim półroczu jeszcze 5 w całości a 2 w połowie. Na wydziale zaś artystycznym uwolniono w pierwszym półroczu 10 w całości, jedną w połowie, zaś w drugim półroczu 5 w całości a 2 w połowie

D. Egzaminy i postępy.

Z pomiędzy 107 uczenie zwyczajnych, było zapisanych na jedno półrocze, a zatem niemogących uzyskać rocznego świadectwa 18

Z pozostałych 89, które słuchały wykładów przez oba półrocza:

Nie zdawało egzaminów 9
 Nie ukończyło składać rocznych egzaminów . . . 38

Skończyło składać egzamina z jednego kursu albo z dwu tak, że otrzymało świadectwa bądź z 1, bądź z 2 lat 42

Razem j. w. 107

Wydano im razem 50 świadectw rocznych i 18 dyplomów. Oprócz tego wydano dawniejszym uczenicom 14 świadectw rocznych oraz 9 dyplomów. Ogółem zatem wydano 64 świadectw i 27 dyplomów w ciągu b. roku szkolnego.

Biorąc za jednostką osobę i egzamin, było na kursach w b. roku przeszło 800 egzaminów.

Skoro zdolnych do ubiegania się o świadectwo roczne było uczenic 89 a tylko 9 nie zdawało egzaminów, to z ogólnej tej liczby prawie 90% stawilo się do egzaminu, zaś z pomiędzy nich prawie 52% ukończyło egzamina a prawie 48% może je ukończyć. Na wolne kursa, bez przymusu egzaminowanego, jest to wprost świetny stosunek.

Dyplomów z ukończenia kursów wydano w r. b. ogółem 27, a mianowicie otrzymały dyplomy:

Świrczewska Ewa	uczenica z lat 1905/6
Birarówna Regina	» » 1907/8
Brodnicka Marya	» » »
Czachorowska Józefa	» » »
*Krupska Janina	» » »
*Rapaportówna Wanda	» » »
Szafnicka Joanna	» » »
Witkiewiczówna Marya	» » »
Zawistowska Marya	» » »
*Borowska Helena ¹⁾	» » 1908/9
Bujalska Pelagia	» » »
*Czerna-Szwarcenberg Zofia	» » »
Dergimanówa Alina	» » »
Hniłkówna Róża	» » »
Jodłowska Helena	» » »
*Kobierzycka Marya	» » »
Leśnikowska Stanisława	» » »
Nieciówna Jadwiga	» » »

* przed nazwiskiem oznacza, że dyplom wydany jest z odznaczeniem.

¹⁾ otrzymała 2 dyplomy, z wydz. literackiego z odznaczeniem, z przyrodniczego bez odznaczenia.

Rewieńska Jadwiga	Uczenica z lat 1908/9
Rzeczycka Jadwiga	» » »
Sierodzka Julia	» » »
Słuszko-Ciapińska Marya	» » »
Staszewska Marya	» » »
*Staszewska Stefania	» » »
*Tyszyńska Teresa	» » »
*Wiszniewska Marya	» » »

Na wydziale artystycznym jury, złożone z kierownika kursu p. Jacka Malczewskiego oraz pp. profesorów Józefa Siedleckiego i Wincentego Wodzinowskiego, przyznało nagrody, wykazane w zestawieniu uczenic wydziału artystycznego, tam zaznaczono też, które uczennice i z jakich przedmiotów składały egzamin.

O pracach wydziału artystycznego złożył p. Jacek Malczewski sprawozdanie, w którym stwierdza, że sala rysunkowa jest nieodpowiednia ze względu na światło, poczem mówi dosłownie:

»Jak każdego roku tak i obecnie mam sobie za obowiązek zwrócić uwagę świetnej Rady miasta Krakowa, by starała się rozwijać i rozszerzać dział artystyczny kursów im. A. Baranieckiego, by zakład ten zrobić wzorową szkołą rysunków i malarstwa dla kobiet całej Polski. Fundament, podwaliny i tradycja dobra jest i egzystuje — potrzeba rozszerzenia gmachu i opieki świetnego zarządu miasta Krakowa«.

Jacek Malczewski.

3. Bilans Kursów

Na wniosek dyrekcji postanowił Magistrat, że od dnia 1 stycznia 1909 roku rachunki kursów nie będą zatwierdzane osobno za każdy rok szkolny od 1 lipca jednego do 30 czerwca następnego roku, ale tak jak wszystkie rachunki Magistratu, za rok słoneczny. Wskutek tego w przyszłości w spra-

wozdaniu nie będzie osobnego szczegółowego, bilansu bo ten znajdzie się w zestawieniach Magistratu. Ponieważ jednak w zeszłorocznym sprawozdaniu Bilans był podany do 30 czerwca 1908 r., przeto — żeby rachunki sprawozdań zeszyły się z rachunkami Magistratu — podajemy tu Bilans¹⁾ za czas od 1 lipca 1908 do 31 grudnia 1908 r.

Dochody:

	K.	h.	K.	h.
Saldo z zeszłego półrocza			1.651	26
Czesne z kursów naukowych	6.397	—		
» z kursu artystycznego	871	—		
» uczenie nadzwyczajnych	1.224	—		
Bilety wstępu	23	—		
Wpisowe	470	—	8.985	
Z Magistratu gotówką			2.699	30
			<u>13.335</u>	<u>56</u>

Wydatki:

Czynsz za lokal główny	1.650	—		
» za jedną pracownię	450	—		
Usługa w trzech lokalach	420	—		
Sekretarka	800	—		
Dodatek dyrektora	400	—		
Ryczałt kancelaryjny	120	—		
Czesne prof. wydziałów naukowych	5.768	—		
Czesne prof. wydziału artystycznego	1.602	—		
Modele	373	30		
Druk sprawozdania	86	—		
Reklamy	254	20		
Biblioteka i aparat naukowy	676	32		
Sprzęty nabyte do inwentarza	168	50		
Administracja i utrzymanie porządku	514	04		
Światło w dwu lokalach	53	20	13.335	56
			<u>13.335</u>	<u>56</u>

¹⁾ Bilans ten został sprawdzony przez Wydział obrachunkowy Magistratu 18 lutego 1909.

4. Kronika.

W składzie kuratoryi i grona nauczającego nie zaszła w ciągu roku szkolnego żadna zmiana, tylko prof. M. Siedlecki powrócił z podróży na Jawę i objął na powrót wykłady biologii.

W kronice uczenic mamy do zanotowania niezwykle fakt, że panna Helena Borowska, uczęszczająca współcześnie na oba wydziały naukowe otrzymała z obu dyplom tak na wydziale przyrodniczym jak i literackim, ten ostatni nawet z odznaczeniem.

O potrzebach kursów mogę tylko powtórzyć to, co powiedziałem w zeszłorocznem sprawozdaniu:

Zmiany potrzebne w ogólnym planie nie są pierwszorzędne znaczenia. Chodzi tu tylko o wydział literacki, na którym jest za dużo przedmiotów egzaminu, a za mało nauki języka polskiego.

Reforma kursów istotnie powinna polegać na stworzeniu trzeciego roku studyum, studyum specjalizacji nauk, którym się uczenice — co ukończyły ogólny kurs nauk — chcą oddać. Na wydziale przyrodniczym możnaby stworzyć pracownie: chemiczną, botaniczną i zoologiczną. Na wydziale literackim powinny powstać trzy seminaria: języka polskiego, historii polskiej i literatury polskiej. Do poważnej pracy w dwu ostatnich, znajomość języka łacińskiego jest nieodzowną. Zachodzi więc potrzeba wprowadzenia — poza planem ogólnym — lektoratu języka łacińskiego. Próba b. roku wypadła pomyślnie.

Ponad wszystkim góruje jednak potrzeba własnego gmachu, bez własnego bowiem dachu trudno wprost myśleć o poważnych reformach. Potrzebę tę uzasadniałem wielokrotnie. Miejmy nadzieję, że rok przyszły ziści ją w zupełności.

ROZKŁAD WYKŁADÓW

na lata i półrocza.

	Tygodniowa ilość godzin			
	na kursie I		na kursie II	
	w półroczu		w półroczu	
	zim.	letn.	zim.	letn.
Na wydziale literackim:				
Historia polska	2	2	3	3
» powszechna	2	3	3	3
» sztuki	2	1	2	2
Literatura polska	4	4	3	3
» powszechna	2	2	5	5
Na wydziale przyrodniczym:				
Matematyka	5	4	—	—
Fizyka	4	5	—	—
Chemia	4	4	—	—
Biologia	—	—	—	3
Geologia z mineralogią	—	—	4	—
Botanika z fizjologią roślin	—	—	4	4
Zoologia	—	—	2	3
Fizjologia zwierząt	—	—	2	2
Wykłady wspólne obu wydziałów:				
Psychologia	3	—	—	—
Etyka	—	2	—	—
*Pedagogia	—	3	—	—
Historia filozofii	—	—	2	3
Język polski ¹⁾	2	3	—	—
Literatura polska XIX w. ²⁾	—	—	3	3
Historia kościoła	2	—	—	—
» konstytucjonalizmu	—	—	2	—
Geografia kolonialna	—	—	—	2
O zabytkach sztuki i pamiątkach narodowych (z 16 wycieczkami)	—	—	1	2
O zjawiskach życia	2	2	—	—
*Hygiena	—	—	—	3
Ekonomia polityczna	3	2	—	—

*) Z przedmiotów wspólnych, oznaczonych gwiazdką, uczenie muszą zdawać egzamin na dyplom, z pozostałych nie zdają.

1) 2) Z tych przedmiotów zdają uczenie wydz. literackiego.

